

> Clara Van Reeth, journaliste

INTERVIEWS MET MANDATARISSEN

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen wilde de redactie van de Nieuwsbrief peilen naar de inzet voor de toekomstige bestuursperiode. Midden juni hebben we zes gemeentemandatarissen met verschillende profielen geïnterviewd over hun ambt. We vroegen om hun ervaringen te beschrijven aan de hand van enkele kernvragen zoals de moeilijkheden die ze ervaren, de voldoening die ze eruit putten, de voor- en nadelen, de eigenheden, de beperkingen, de relatie met de burger, de bijdrage tot de samenleving, ... Hieronder geven wij hun antwoorden weer.

Pierre MUYLLE

- Waarnemend burgemeester
- Gemeente Evere
- PS

Hoe zou u het mandaat van burgemeester omschrijven?

“Persoonlijk was ik verbaasd over de reikwijdte van deze functie. Ik was 15 jaar schepen en eerste schepen. Toen ik in 2013 waarnemend burgemeester werd, ontdekte ik nieuwe facetten die ik niet kende. Ik ben onder de indruk van het aanzien dat de burger aan de burgemeester toekent, ook al is hij slechts ‘waarnemend’ zoals ik. Hij is het laatste aanspreekpunt. Daarom moet je bereikbaar en beschikbaar zijn, 24 uur per dag, 7 dagen per week. In het begin is het een beetje verrassend, maar je went eraan. Je bent zowel referentiepersoon als algemeen coördinator en daarom is het noodzakelijk van alles op de hoogte te zijn.”

Wat is er bijzonder in de relatie van een burgemeester met de burger?

“Er is niet echt iets bijzonders. Het verschil met een schepenenambt is dat de burgemeester in alle domeinen actief is, terwijl een burger die contact opneemt met een schepen, meestal een specifiek onderwerp wil aankaarten. De impact van een burgemeester is groter: als hij een brief schrijft aan een overheid, een bedrijf of een medeburger, heeft dat vaak effect. Maar ik denk niet dat de burgemeester minder banden heeft met de burgers.

Voor sommigen is hij het laatste aanspreekpunt. Bovendien kennen we hem vaak beter dan de schepenen. Zijn macht is echter veeleer ‘moreel’, want naast zijn specifieke bevoegdheden op het vlak van veiligheid heeft hij geen autonome bevoegdheid: alles gaat altijd via het college.”

Wat zijn de structurele beperkingen in de uitoefening van uw mandaat? Welke concrete moeilijkheden heeft u ondervonden?

“De burgemeester heeft een beperkte actiemogelijkheid: al zijn voorstellen moeten voorgelegd worden aan het college en met meerderheid van stemmen goedgekeurd worden. De burgemeester kan niets opleggen, in tegenstelling tot een OCMW-voorzitter, die directe en autonome bevoegdheden heeft. Maar vaak verwachten de mensen net een concrete beslissing van de burgemeester. Dan moeten wij uitleggen dat het niet op die manier verloopt, dat we niet om de wet heen kunnen, zoals sommigen ons vragen.

Een ander concreet probleem is het uitblijven van respons op brieven. Ik stuur vaak mails, soms zelfs herinneringsmails. Globaal genomen krijg ik slechts antwoord op één van de vijf berichten. Soms heb ik eenvoudige informatie nodig en moet ik meerdere herinneringsmails zenden alvorens ik antwoord krijg.

Een concreet voorbeeld: na een trottoirversmalling op een gewestweg werd een telefoonkast slecht teruggeplaatst en bleef er onvoldoende ruimte over voor voetgangers. Het heeft bijna tien jaar geduurd voordat er eindelijk aanpassingswerken uitgevoerd werden. Ik heb vaak contact moeten opnemen met de gewestelijke administratie en pas nadat ik contact had opgenomen met de eigenaar van de installatie, nl. Proximus, hebben we uiteindelijk samen een oplossing gevonden. Maar ondertussen stuurde ik om de vier maanden een herinneringsmail. Dit is niet normaal.”

Wat zijn de voordelen van de functie? Uw beste herinneringen en uw grootste trots?

“Op straat word je vaak begroet door burgers. Dat is een vorm van erkenning. De tevredenheid komt ook voort uit het feit dat burgemeesters, in tegenstelling

tot de ministers, kunnen zien dat hun projecten, die aan het begin van de bestuursperiode van start gingen, uiteindelijk vruchten afwerpen. Zo hebben we bijvoorbeeld in het begin van de ambtsperiode gesproken over de bouw van een basisschool om tegemoet te komen aan de bevolkingsgroei. Maar er was geen terrein beschikbaar dat eigendom was van de gemeente. Toen ik met de directeur van de dienst openbare werken naar een luchtfoto van Evere keek, zag ik dat er een grond was die groot genoeg was om er een school te bouwen. Die is momenteel in aanbouw. Het geeft zeer veel voldoening.

Het gaat over grote projecten, zoals die school, maar ook kleinere resultaten. Zoals een dame die me kwam bedanken omdat ik haar geholpen heb door een brief te schrijven naar een sociale huisvestingsmaatschappij om haar dossier specifiek toe te lichten.

Ik heb eerder al gezegd dat we soms verbaasd zijn dat we niet de invloed hebben die we hoopten of we niet onmiddellijk antwoord krijgen op onze verzoeken. Maar dan weer slagen we erin om mensen te helpen, om gehoor te vinden en komen mensen ons bedanken. Dat is werkelijk de moeite waard."

Wat waren uw grote projecten? De bijdrage die u probeerde te leveren aan de samenleving?

"Ik zie er drie. Ten eerste het antwoord op de demografische uitdaging, door de inrichting van scholen en kinderdagverblijven. Ik heb ook bijzondere aandacht besteed aan alles wat met sociale cohesie te maken heeft, vooral sinds de aanslagen in Brussel. Op mijn initiatief hebben we middelen uitgetrokken voor specifieke projecten op dat gebied. Tot slot denk ik ook dat het belangrijk is na te denken over de modernisering van het bestuur, of beter gezegd over de aanpassing ervan aan de wereld van vandaag. Want op IT-gebied staan we nog niet zo ver en ik denk dat we niet snel genoeg de behoeften van de mensen inzien. Het evolueert langzaam en we beginnen na te denken over hoe we de administratie ten dienste kunnen stellen van de burgers, die nieuwe verwachtingen hebben van hun gemeentebestuur. We moeten ons daarom aanpassen aan hun vraag, die de voorbije twintig jaar enorm geëvolueerd is."

Nog een laatste woord?

Ik weet niet hoe ik me zou voelen als ik 25 jaar was en politiek actief zou willen worden, maar het lijkt me dat er vandaag veel moed voor nodig is om zich politiek te engageren, gezien het negatieve algemene klimaat en het wantrouwen ten opzichte van de politieke wereld. Ik vind het werk van een burgemeester echt fantastisch en ik betreur het wantrouwen van de burgers. Want het is de moeite waard om in de politiek te stappen. Ja, we hebben nog steeds politici nodig ... en niet alleen managers.

Jos BERTRAND

- Gemeenteraadslid
- Gemeente Watermaal-Bosvoorde
- sp.a

Hoe zou u de functie van gemeentelijk mandataris omschrijven?

"Voor mij is een mandaat als gemeenteraadslid een engagement, geen beroep. Ik ben verkozen door mijn medeburgers en ik zie mij als hun vertegenwoordiger. Daarom ook ben ik vaak aanwezig op het terrein, tussen de mensen, op wijkvergaderingen, op participatiemomenten."

Wat zijn de specifieke kenmerken van uw mandaat als gemeenteraadslid?

"Ik ben al twaalf jaar gemeenteraadslid in Watermaal-Bosvoorde, in de oppositie, als sp.a'er verkozen op de PS-lijst. In die twaalf jaar ben ik met bijna 200 interpellaties en vragen wellicht een recordhouder en ik moet vaststellen dat ik lang de enige was die schriftelijke vragen stelde.

Ik zie dit niet als een kritiek op de meerderheid, maar als een middel om voorstellen te doen om het samenleven voor iedereen beter te maken; ook om druk uit te oefenen om de zaken te doen vooruitgaan. Het is ook immers niet altijd gemakkelijk om beleid te voeren voor de burgemeester en de schepenen. Ik moet vaststellen dat het personeelskader in een gemeente als Watermaal-Bosvoorde klein is. Onze ambtenaren leveren goed werk en zetten zich in, maar het kader is te klein voor de vele opdrachten.

Ik betreur het gebrek aan respect van de meerderheid voor de oppositie en omgekeerd. Te vaak moet ik ervaren dat een vraag of een interpellatie gezien wordt als een kritiek, als een aanval op het gevoerde beleid. Dat wordt nog eens versterkt door het feit dat de collega's gemeenteraadsliden van de meerderheid zich nooit eens moeien in een debat, quasi nooit interpelleren of vragen stellen. Ik vind dat jammer. Want of je nu in de meerderheid of in de oppositie zit, je zit daar uiteindelijk toch voor eenzelfde doel: een goed en degelijk beleid voeren voor de samenleving, voor je medeburgers. Daarvoor moet je samen het debat aangaan."

Ervaart u nog andere knelpunten bij de uitoefening van uw mandaat?

“Er is een groot gebrek aan logistieke ondersteuning. De mensen van het gemeentesecretariaat zijn altijd erg gediensig en voor inhoudelijke vragen kunnen we een beroep doen op Brulocalis of op onze partij, maar ik mis een structurele steun voor de fracties in de gemeenteraden.

Als Nederlandstalige moet je bovendien dubbel zo hard werken. Ik communiceer in principe in de twee talen van het gewest, in het Nederlands én in het Frans. Mijn kiezers zijn Brusselaars, Franstaligen én Nederlandstaligen! En ook al ben ik van huize uit tweetalig – mijn vader was Luikenaar en mijn moeder Limburgse – dan is het nog altijd zo dat je je in je moedertaal het gemakkelijkst uitdrukt. Op vlak van tweetaligheid zou best wat meer geïnvesteerd moeten worden. De vertalingen in het Nederlands blijven ondermaats, door afwezigheid van professionele vertalers en de hoge werkdruk. Misschien kan er eens nagedacht worden over een intergemeentelijke of gewestelijke dienst voor de vertaling waarop gemeenten een beroep zouden kunnen doen.”

Welke voordelen heeft het mandaat van gemeenteraadslid?

“Het meeste plezier heb ik aan de contacten met medeburgers, met het georganiseerde middenveld. Ik zie mezelf als een bindmiddel, een tussenpersoon tussen de hoge verwachtingen van de burgersamenleving en de politiek die deze verwachtingen moet invullen. Ik kom zelf uit dat middenveld en ben nog steeds actief in het verenigingsleven. Als buurtwerker in de Limburgse mijnstreek werd ik uitgedaagd door de sp.a om mijn handen vuil te maken in de politiek, om de dingen die wij eisen ook te realiseren. Dat tekent mijn politieke engagement.”

Aan welke grote dossiers hebt u meegewerkt?

“Centraal staat voor mij de toekomst van mijn gemeente Watermaal-Bosvoorde in Brussel. Wij zijn een van de meest gedualiseerde gemeenten van het land: wij hebben veel rijkdom, maar nog meer armen, met bijna 20% sociale woningen: dat is een Belgisch record. Wij moeten werk maken van meer solidariteit en samenwerking!

Natuurlijk kan de gemeente dat niet alleen bewerkstelligen. De alsmaar groeiende kloof tussen arm en rijk dichten, is wellicht de belangrijkste politieke uitdaging in Europa, in België, in Brussel én in mijn gemeente. Dat los je niet op door muren te bouwen tussen gemeenschappen of door op jezelf terug te plooiën. Dat los je veeleer op door samen te werken.

In Brussel is een goede samenwerking tussen gemeente en gewest, én tussen de twee gemeenschappen op dat vlak essentieel en daar is nog veel werk te doen! We moeten afspraken maken over een taakverdeling tussen gewest en gemeente,

met als doel het voor onze burgers zo goed mogelijk te maken.

Mijn tweede werkpunt is om van Brussel en van mijn gemeente een ontmoetingsplaats te maken van de gemeenschappen (Franstaligen en Nederlandstaligen) van ons land en ons gewest. Het gaat niet over aantallen, maar over geografie. België – en het Brussels Gewest in het bijzonder – ligt op een taal- en cultuurgrens die niet alleen Belgisch is maar zelfs Europees. Dat vergt een open geest, nieuwsgierigheid naar elkaar en bereidheid om van elkaar te leren. Zich opsluiten en muren bouwen is geen goed idee. Ik wil bruggen slaan tussen gemeenschappen en muren slopen.”

Wat zijn uw beste herinneringen? Waar bent u trots op?

“Het is niet simpel om dingen te realiseren vanuit de oppositie. Ik ben dan al zeer fier dat de meerderheid een voorstel van mij heeft overgenomen, namelijk sensibilisering voor openbare netheid met de “gouden bezem”. Het brengt een dynamiek teweeg in de wijken. Ik heb ook betogingen georganiseerd tegen de leegstand in onze sociale woonwijken en probeer de complexe dossiers goed op te volgen.

Ik vind het ook belangrijk dat de openbare ruimte aangepast is aan de zwaksten, ouderen en kinderen. Zo lanceerde ik het voorstel van een leeftijdsvriendelijke gemeenschap die unaniem goedgekeurd werden en opgenomen werden in enkele resoluties.

Maar het meeste plezier heb ik niet aan het zetelen in de gemeenteraad, maar vooral in het aanspreken van mensen om zich te interesseren en te engageren in de politiek.”

Hoe is uw contact met de burgers?

Ik probeer erg aanwezig te zijn op het terrein. Dat wil niet zeggen dat ik markten en braderieën afloop. Ik ben vooral aanwezig op activiteiten van het middenveld en op participatiemomenten. Mijn gemeente heeft talrijke wijkcomités en sociale organisaties. Ik tracht hun bekommernissen in de gemeenteraad aan de dagorde te stellen. Maar steeds in een tegensprekkelijk debat: ik luister naar hun voorstellen en bekommernissen, maar toets die af aan mijn sociaal-democratische waarden, die niet dezelfde zijn als die van de collega's uit andere fracties. Ik leg de mensen uit dat ook hun dagelijks leven ‘politiek’ is en stimuleer hen om zelf met interpellaties naar de gemeenteraad te komen

Marc LOEWENSTEIN

- Schepen
- Gemeente Vorst
- DéFi

Hoe zou u de functie van gemeentemandataris omschrijven?

“Het gaat er vooral om de politiek en de burger naar elkaar toe te brengen. En deel te nemen aan het openbaar bestuur, met oog voor het algemeen belang. Dat zijn volgens mij de twee belangrijkste elementen.”

Wat zijn de specifieke kenmerken van uw mandaat als schepen?

“Dit is een transversaal mandaat, aangezien er allerlei materies aan bod komen. Ik ben bijvoorbeeld verantwoordelijk voor openbare werken en IT, twee ruime en concrete bevoegdheidsterreinen. Bovendien ben ik ook verantwoordelijk voor burgerparticipatie en hier komen we bij wat ik bedoelde met “de politiek en de burger naar elkaar toe te brengen”. Ook al is het minder concreet dan het herstellen van trottoirs, het is een bevoegdheid die mij bijzonder na aan het hart ligt. En die ik fundamenteel vind – vandaag meer dan ooit – gezien het heersende wantrouwen ten aanzien van de politiek.

Als schepen moeten we de handen uit de mouwen stekken: we staan dicht bij de mensen en kunnen dus sneller concrete zaken verwezenlijken dan op andere machtsniveaus. We worden heel vaak aangesproken door de inwoners en het is belangrijk om naar hen te luisteren, om voor hen een betrouwbaar aanspreekpunt te kunnen zijn. Maar we moeten tevens de eerlijkheid hebben om de dingen duidelijk uit te leggen, om nee te kunnen zeggen als een verzoek niet kan worden ingewilligd.”

Hoe is uw relatie met de burger?

“Het is een dagdagelijks contact, via ontmoetingen op het terrein en vragen die we vaak per mail ontvangen. In mijn geval hebben de vragen van de burgers vooral betrekking op infrastructuurproblemen, de staat van de wegen enzovoort. Als iemand mij schrijft, is het uiteraard niet om te zeggen dat zijn trottoir in uitstekende staat verkeert en dat hij bijzonder gelukkig is ... Het gaat meestal om een specifieke vraag of een bepaalde klacht.

Wat ik ook merk, is dat veel inwoners mij schrijven alsof ze geen antwoord zouden krijgen. Soms zijn ze hard in hun bewoording, alsof ze hun woede of wantrouwen willen uiten. Als ik dat soort boodschappen ontvang, tracht ik steeds tot verzoening te komen. Ongeacht de toon in de mails die ik krijg, zal ik altijd proberen de zaken te kalmeren en vaak lukt dat. Burgers verwachten na een dergelijke e-mail geen reactie. Het is echter van essentieel belang om dat wel te doen, omdat het vertrouwen op die manier herstelt.”

Welke beperkingen gelden voor de uitoefening van uw mandaat?

“Helaas kunnen de zaken niet zo snel worden afgehandeld als we zouden willen. Er zijn altijd financiële of administratieve beperkingen – uiteraard terecht – maar bepaalde zware procedures zijn niet altijd te begrijpen. Jammer genoeg hebben wij geen keuze en dat moeten we uitleggen aan de mensen die ons aanspreken.

Een van de beperkingen is ook dat we niet altijd alles wat we willen ondernemen, in handen hebben, omdat bepaalde bevoegdheden gedeeld worden met het Gewest. We doen dus niet alles wat we zouden willen, wanneer en hoe we dat willen.”

Wat zijn de voordelen van uw functie?

“Ik neem opnieuw het voorbeeld van de e-mail vanwege een teleurgestelde en boze medeburger. Erin slagen om diens gemoedstoestand te veranderen na een mailwisseling geeft zeer veel voldoening. Wat ook enorm plezier doet, is projecten tot een goed eind kunnen brengen, met zichtbare resultaten op het terrein.

Naast deze concrete verwezenlijkingen delen we ook belangrijke momenten in het leven van de mensen. Een huwelijks voltrekken bijvoorbeeld is een zeer aangename taak, want het maakt mensen gelukkig.”

Wat zijn uw beste herinneringen als schepen?

“Ik ben blij dat ik burgerbijeenkomsten heb kunnen organiseren: op die manier hebben we meer dan duizend inwoners ontmoet met wie we heel wat interessante thema's hebben kunnen bespreken. We hebben ook een participatieve begroting opgesteld.

We zijn de eerste gemeente die een mobiele applicatie heeft opgezet en we hebben een nieuwe website gebouwd, die door Test Aankoop als beste

Brusselse website bestempeld werd op het vlak van zichtbaarheid. Dergelijke kleine realisaties betekenen veel voor mij.

Ook het feit dat verschillende wegen gerenoveerd zijn en er diensten gecreëerd zijn die nog niet bestonden, met name op het gebied van de netheid (de cel repressie). Dat zijn allemaal zaken die via de mensen tot ons komen."

Wat waren uw grote projecten?

"Enkele zeer grote projecten lopen verschillende bestuursperiodes door, zoals de renovatie van het gemeentehuis. Het doel van dat project is om alle administratieve diensten in hetzelfde gebouw samen te brengen, in de kern van de gemeente. Het is een complex project, omdat het gebouw beschermd is. Dan is er ook nog de interne reorganisatie van de diensten en het probleem van de toegankelijkheid voor personen met een beperkte mobiliteit. Wij moeten al deze uitdagingen opnemen om een moderne en toegankelijke gemeente te zijn.

In samenwerking met andere diensten heb ik ook andere grote projecten gevolgd, zoals de bouw van nieuwe scholen, de renovatie van bestaande schoolgebouwen, de renovatie van wegen, ... Het is belangrijk dat we niet te veel hooi op de vork nemen en realistisch blijven: we zijn er niet om grootse beloftes te verkondigen, we zijn er om concrete oplossingen te brengen. Dus ik ben erg tevreden over onze realisaties: het betekent ook dat het goed gaat met de administratie, dat de mensen gemotiveerd zijn en het is belangrijk om daarop te kunnen rekenen. Een politicus handelt nooit alleen."

Nog een laatste woord?

"Ik zou nog willen toevoegen toe dat wij mandatarissen zijn, d.w.z. dat wij verantwoording moeten afleggen aan de burgers. Niet alleen bij de verkiezingen, maar de hele bestuursperiode door. Het is geen politieke keuze, maar een verplichting. Misschien is het belangrijk – zelfs noodzakelijk voor sommigen – om dat in herinnering te brengen."

Éric JASSIN

- Schepen
- Gemeente Sint-Joost-Ten-Node
- CdH

Hoe zou u de functie van gemeentemandataris omschrijven?

"Het betekent in de eerste plaats in dienst staan van de bevolking, zich voor 100% inzetten voor de gemeenschap. Ik ben politiek actief sinds 1994: 12 jaar in de oppositie, tot 2006, toen ik schepen werd. Ik heb toen besloten om politiek verlof te vragen in mijn functie als federaal ambtenaar, om me volledig toe te leggen op mijn politieke werk. Ik vond dat ik dat voltijds moest doen en niet deeltijds. En daar heb ik op het terrein de bevestiging van gekregen: mijn politieke activiteit, die nagenoeg een beroepsactiviteit is, vereist een totale investering. Als schepen van openbare werken heb ik bijvoorbeeld vijf projecten in uitvoering. Elke week heb ik een twee uur durende werfvergadering voor elk daarvan. Dat alles vergt ook voorbereiding, om de dossiers grondig te kennen. Dat vraagt tijd."

Wat zijn de specifieke kenmerken van uw mandaat als schepen?

"Er is een groot verschil tussen het werk van een schepen en een gemeenteraadslid. De schepen staat middenin de praktijk, hij is de uitvoerende macht, terwijl het gemeenteraadslid zich toelegt op het wetgevende (hij is degene die stemt over reglementen, doorgaans op voordracht van het college).

Als schepen steek je de handen uit de mouwen. Je neemt het dagelijks bestuur van de gemeente op het terrein waar. Uiteraard hangt het af van het soort bevoegdheden. Momenteel ben ik schepen van openbare werken, internationale betrekkingen

en toerisme. In de vorige bestuursperiode was ik schepen van toerisme, middenklasse, burgerlijke stand en bevolking. De overgang tussen die twee mandaten was ingrijpend.”

Hoe was uw relatie met de burger als schepen bevoegd voor bevolking en vervolgens openbare werken?

“Er is een groot verschil tussen beide. De schepen voor bevolking of burgerlijke stand staat vrijwel permanent in contact met de bevolking. Destijds kwamen er vaak mensen naar mij toe om te praten over specifieke dossiers, waarvoor tevens specifieke antwoorden nodig waren. De verandering was vrij moeilijk toen ik schepen van openbare werken werd, omdat het een meer technische zaak is en er duidelijk minder verbondenheid is met de bevolking. Ik moet toegeven dat het even duurde om me aan te passen: het kostte me een goed jaar om de dossiers onder de knie te krijgen.”

Kan u op basis van uw contacten met de burgers beschrijven hoe zij de politieke wereld zien?

“Ik denk dat het ervan afhangt van waar je je bevindt. Wij zitten hier op een niveau dat zeer dicht bij de burger staat. Ik woon op het Sint-Joostplein, in het hart van de gemeente. Ik word vaak benaderd door medeburgers en krijg veel vragen. Tussen mijn woning en het gemeentehuis ligt slechts honderdvijftig meter, maar soms kost het me zowat anderhalf uur om er te geraken. De gemeente is werkelijk de overheid die het dichtst bij de mensen staat. Mensen aarzelen niet om ons aan te spreken en ons zaken voor te leggen. Het is een functie waar je de mensen moet dienen, maar bovenal moet je heel nederig zijn. Omdat mensen meer verwachten dan mooie woorden. Als ik een vraag niet kan beantwoorden, zeg ik dat eerlijk en neem ik later weer contact op. Ik denk dat je als verkozen gemeentemandataris vooral veel empathie moet hebben. We moeten naar de burgers kunnen luisteren en proberen hen te begrijpen.

Door de vinger aan de pols te houden bij de medeburgers, voel ik ook dat velen de politiek beu zijn. Ik probeer mensen vaak uit te leggen dat het beheren van een gemeente een beetje is als het huishouden doen: je hebt een budget en je probeert dat als een goede huisvader te beheren. Er is geen ideologie in het beheer van een gemeente. De vraag is niet of je links of rechts bent, maar je moet tot de kern van de zaak komen. Wat hebben mensen nodig? Leidingwater, elektriciteit, schone straten, goede scholen, ... Dat zijn fundamentele maar essentiële zaken.”

Wat zijn de structurele beperkingen bij de uitoefening van uw mandaat?

“Een van de moeilijkheden van mijn takenpakket is dat ik aanwezig moet zijn op alle vergaderingen die verband houden met mijn bevoegdheden. En ik kan u zeggen dat dat er veel zijn. Die permanente aanwezigheid op het terrein is fundamenteel, want

een schepen fungeert vaak als tussenschakel, facilitator tussen de overheid en een dienstverlener, maar dat valt soms zwaar. Als je wil dat de vele projecten tot een goed einde worden gebracht, moet je voortdurend proactief zijn en over grondige dossierkennis beschikken.”

Wat zijn de voordelen van het mandaat? En uw grootste trots?

“Wat ik leuk vind aan mijn functie, is dat je het roer in handen hebt. Wij beslissen en gaan vooruit. Dat geeft zeer veel voldoening. Wij dromen niet of bouwen geen luchtkastelen, wij stellen concrete daden. Natuurlijk zijn er soms problemen, maar als we actief genoeg zijn, kunnen we de dossiers echt tot een goed einde brengen en de dingen bereiken waarvan we dromen.

Ik herinner mij van deze bestuursperiode vooral mijn relatie met het volk, in het bijzonder met het gemeentepersoneel. Wij vragen veel van hen, maar we krijgen er veel voor terug. En ik denk dat al deze diensten naar waarde moeten worden geschat: het zijn ambtenaren, die er soms al veel jaren actief zijn, en die niet gewend zijn samen te werken met mensen die hen steunen bij de verwezenlijking van hun projecten. Persoonlijk had ik een geweldig team, hoewel onderbezet. Zonder hen had ik dit werk niet kunnen doen. Mijn grootste voldoening over dit mandaat is dat ik in synergie met hen heb kunnen werken.”

Nog een laatste woord?

“Voor mij is schepen zijn een voorrecht. Het uitoefenen van dit voorrecht brengt natuurlijk ook verplichtingen met zich mee. En ik vind het jammer dat sommigen van mijn collega's dat wel eens vergeten.”

Tristan ROBERTI

- Schepen
- Gemeente Watermaal-Bosvoorde
- Ecolo

Hoe zou u de functie van schepen omschrijven?

“De rol van een schepen is impulsen en dus richting te geven aan de projecten die door de gemeente worden uitgevoerd, en aan de diensten die van haar bevoegdheden afhangen. Het gaat er dus in de eerste plaats om een vertrouwensrelatie op te bouwen met de dienstverantwoordelijken, om met hen de doelstellingen te bepalen en te proberen die te doen aansluiten bij het politieke project dat eraan ten grondslag ligt. Zo bijvoorbeeld op het gebied van de ruimtelijke ordening: als iemand verkozen wordt in het kader van een programma dat comfortabele trottoirs, bomen en zones 30 belooft, dan moet ervoor worden gezorgd dat de projecten die de gemeentediensten uitvoeren, aan deze richtsnoeren voldoen.

Aan de ene kant is er dus de relatie met de gemeentediensten, maar je moet de dossiers ook kunnen verdedigen tegenover andere gesprekspartners. Het college is voor een schepen het eerste aanspreekpunt aan wie hij zijn voorstellen ter goedkeuring voorlegt. Het college van burgemeester en schepenen is dan ook in eerste instantie die overtuigd moet worden. Daarna is er ook nog de gemeenteraad, waar de schepen zich moet kunnen verdedigen. Hij moet kunnen zorgen voor een zekere samenhang in de projecten die op het getouw worden gezet. Uiteraard zijn er ook de burgers. En in Watermaal-Bosvoorde hebben we een vrij sterke participatiecultuur, met veel openbare vergaderingen, overleg en werkgroepen met inwoners. Ook daar moet je je projecten uitleggen en verdedigen. En dan zijn er natuurlijk de betrekkingen met de pers en de gewestelijke instanties.”

Wat typeert uw schepenmandaat?

“Het verschil tussen een schepen en een burgemeester is dat de burgemeester, naast zijn rol als schepen voor bepaalde materies, ook een teamleider is die ervoor moet zorgen dat iedereen binnen het college in dezelfde richting handelt en dat het werk constructief verloopt. Het andere verschil is dat de burgemeester eigen bevoegdheden heeft

op het vlak van de veiligheid en het beheer van de politiezone, waardoor hij 24 uur per dag paraat moet staan voor het geval er iets ernstigs gebeurt in zijn gemeente. Een schepen daarentegen kan het zich veroorloven om af en toe de verbinding te verbreken.”

Wat zijn de structurele beperkingen voor de uitoefening van uw mandaat?

“Een van de moeilijkheden is altijd te proberen consequent te zijn in wat we zeggen en doen, met de gedragslijnen die we voor onszelf hebben vastgelegd. En te proberen het personeel van de administraties bij deze gedragslijnen aansluiting te doen vinden. Soms betekent dit dat we niet kunnen doen wat we het beste vinden, of zelfs niet altijd kunnen zeggen wat we denken, gezien de logica van teamwork die ons dwingt rekening te houden met ieders gevoeligheden.”

Welke concrete moeilijkheden heeft u ondervonden tijdens uw mandaat?

“Een van de grootste problemen waarmee ik te maken heb gekregen, is een misverstand bij het grote publiek over onze rol, over de werking van een gemeente en het lokale politieke leven, vooral over de verdeling van bevoegdheden tussen de gemeente en het Gewest. Zo worden sommige wegen beheerd door het Gewest en andere door de gemeenten. De meeste burgers denken echter dat alle wegen op gemeentelijk niveau worden beheerd. Hetzelfde geldt voor de stedenbouwkundige vergunningen, die steeds vaker door het Gewest worden toegekend. Ik stel vast dat het publiek weinig inzicht heeft in die zaken. Er is dus nog veel werk aan de winkel om deze misvattingen de wereld uit te helpen en de werkelijke rol en kracht van de gemeente te benadrukken. Soms is er een groot verschil tussen de werkelijke bevoegdheden van de gemeente en het beeld dat de burgers ervan hebben.”

Welke voordelen houdt het schepenambt in? En waar bent u trots op?

“Het voordeel van de functie is dat bijna alles via ons verloopt (zelfs wanneer het dossier afhangt van een andere overheid, of die nu gewestelijk of federaal is, de NMBS, de MIVB, ...). Dat geeft ons een vrij duidelijke algemene visie op de gemeente: de uitdagingen, de problemen en de beschikbare actiemiddelen. Na enkele maanden in het schepencollege ken je je gemeente van binnen en buiten.

Een ander voordeel is de nabijheid: wij kennen veel mensen, wij kunnen soms plaatsen bezoeken die niet toegankelijk zijn voor het grote publiek, wij ontmoeten bekende personen en creëren banden met buurgemeenten, met bewonersverenigingen, ... Dit element van de nabijheid is heel belangrijk.

Wat persoonlijke trots betreft, denk ik aan enkele projecten. Op het vlak van duurzame ontwikkeling

hebben we bijvoorbeeld een dynamiek tot stand gebracht rond het hergebruik van middelen, door de oprichting van weggeefwinkels en repair-cafés om voorwerpen een tweede leven te geven. We hebben ook een aantal wegverbeteringen uitgevoerd, volgens een voetgangers- en fietsvriendelijke visie, met meer bomen langs de openbare wegen. Kortom, door de gemeente een ecologische dimensie te geven.

De "frietkot-tram" is zeker ook iets waar ik trots op ben. Het lijkt misschien niet zo bijzonder, maar het is een leuk project: van een verlaten tram naast het gemeentehuis hebben we een frietkot gemaakt, wat vijf banen heeft opgeleverd.

Tot slot is er ook alles wat te maken heeft met het milieuvriendelijk beheer van de groene ruimten. Sinds enkele jaren hebben we het gebruik van pesticiden gebannen en de aanplanting aangemoedigd van plantensoorten die gunstiger zijn voor de biodiversiteit."

Biodiversiteit was dus uw grote project?

"Wij zijn een gemeente aan de rand van het woud, met verschillende "Natura2000"-gebieden. De natuur in de stad is dan ook belangrijk voor ons.

Heb je aan andere opmerkelijke projecten gewerkt?

"Ik heb hard gewerkt aan het GEN-dossier, dat de gemeente van de ene kant naar de andere doorkruist. Als schepen voor stedenbouw moest ik dit project begeleiden, om de overlast voor de omwonenden te trachten te beperken maar ook om de kwaliteit te verbeteren. Zo hebben we de plaatsing van geluidsschermen en landschapsinrichtingen verkregen en de aanleg van een nieuw park, waardoor men te voet of per fiets van de ene wijk naar de andere kan. Dat is een aanzienlijke klus geweest."

Françoise SCHEPMANS

- Burgemeester
- Gemeente Sint-Jans-Molenbeek
- MR

Hoe zou u de functie van gemeentemandataris omschrijven?

"We staan in dienst van de medeburgers. Met de steun van de gemeentediensten, verenigingen en burgers pakken we de uitdagingen aan die zich op lokaal niveau voordoen."

Wat typeert uw mandaat als burgemeester?

"Ik ben ook gemeenteraadslid en schepen geweest en ik merk op dat als je burgemeester bent, je werkelijk een teamleider bent. Je staat aan het roer. Het is een functie die ingewikkelder is, maar die ook veel meer voldoening geeft, omdat je het gevoel hebt dat je effectief iets kan doen, op verschillende niveaus en in verschillende domeinen. Vroeger was mijn rol als gemeenteraadslid er vooral een van oppositie voeren en voorstellen doen. De rol van schepen was beperkt tot een aantal materies. Het was minder lonend dan de functie van burgemeester."

Hoe beïnvloedt dat uw relatie met de burger?

"De functie van burgemeester is een erkende en belangrijke functie voor burgers. Dat heeft zeer positieve aspecten, want zij beschouwen u als de eerste autoriteit van de gemeente. Er is contact, er zijn interpellaties. Maar het is ook ingewikkelder, omdat we geïnterpelleerd worden over complexere onderwerpen. En de burgers denken vaak dat de burgemeester als eerste autoriteit alle problemen moet kunnen oplossen, zowel op het vlak van veiligheid, mobiliteit als netheid enzovoort. De bevolking vergeet soms dat er een college bestaat, dat de belangrijkste beslissingen aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd en dat er ook gewestelijk toezicht bestaat."

Met welke structurele beperkingen wordt u geconfronteerd in de uitoefening van uw mandaat?

"Ten eerste zijn er natuurlijk veel positieve aspecten zoals de nabijheid, het feit dat men met concrete

zaken bezig is (veel meer dan in een parlement), maar mijn frustratie is de tijd. Ook al zijn we met concrete dossiers bezig, toch vergt het veel tijd om een project tot een goed einde te brengen: we moeten aankloppen bij verschillende diensten, het schepencollege, de gemeenteraad, de toezichhoudende overheid, ... En we moeten over de nodige budgetten beschikken. Maar ondanks alles kunnen wij de vooruitgang van een project volgen, wat veel omslachtiger is op gewestelijk of federaal niveau.”

Welke moeilijkheden heeft u ervaren?

“Toen ik in 2012 burgemeester werd, was er eerst enige emotie – of zelfs stress – veroorzaakt door de verandering van meerderheid, binnen de administratie en bij sommige burgers die dat niet verwacht hadden. Er waren ook de financiële moeilijkheden van de gemeente, die een tekort had van 26 miljoen euro. Er moest dus steun van het Gewest gevraagd worden.

En als een bestuur al enkele decennia aan de macht is (zoals dat het geval was met de PS in Sint-Jans-Molenbeek, nvdr), wordt er minder in vraag gesteld. In de loop der jaren ontstond er een bepaalde cultuur en toen ik burgemeester werd, was mijn prioriteit in zekere zin ook om orde op zaken te stellen in een administratie waar vaak weerklonk “we hebben het altijd zo gedaan”. Voor mij was dat net een gelegenheid om na te gaan of het ook anders kan.

Tot slot waren er de gebeurtenissen rond de aanslagen in Parijs, met de negatieve focus die maandenlang op Sint-Jans-Molenbeek werd gelegd. Dat zijn uiterst pijnlijke momenten, uiteraard voor de slachtoffers, maar ook voor de gemeente. Lange tijd was er onder de burgers veel emotie en ook bezorgdheid over de toekomst. Maar er heerste ook veel solidariteit en dat was wat het meeste indruk op mij maakte in mijn rol als burgemeester. Alle buurten, alle generaties gaven blijk van solidariteit. De federale regering verhoogde ook het aantal politiemensen in Molenbeek (iets wat sinds 2001 niet meer was gebeurd). Deze gebeurtenissen waren als het ware een elektroshock voor de bevolking, de gemeentediensten en de veiligheid.”

Waarover bent u trots uit deze bestuursperiode?

“Het meest gedenkwaardige moment voor mij was de grote bijeenkomst enkele dagen na de aanslagen van Parijs op het gemeenteplein. Wat ik mij ook herinner, is dat burgers en verenigingen zich hebben ingespannen om het imago van Molenbeek op te krikken. Zoals ik al zo vaak heb gezegd, komen er vandaag weer meer mensen naar onze gemeente en haar inwoners.”

Wat zijn de voordelen van het burgemeestersambt? Waaruit haalt u voldoening?

“Erkenning, dat is wat mij het meest stimuleert. Het gevoel als je positieve return krijgt uit de wijken na de uitvoering van een project. Je hebt het gevoel met concrete zaken bezig te zijn, een ruimere visie en actiemogelijkheden te hebben, want je kan actief zijn in alle domeinen die de gemeente aanbelangen.”

Welke andere grote projecten zijn belangrijk voor u?

“Wat de veiligheid betreft, hebben wij een reorganisatie doorgevoerd in de wijkcommissariaten: het aantal is namelijk gestegen van drie naar vijf. Onder de politieagenten hebben we getracht de boodschap van nabijheid uit te dragen, de noodzaak om aansluiting te vinden met de burgers.

Er is ook de netheid, een vat zonder bodem, maar dat geldt niet alleen voor Molenbeek. We hebben veel geïnvesteerd, met bijzondere aandacht voor videobewaking, om vervuilers en sluikestorters op te sporen.

Aangezien ons inwonersaantal stijgt, hebben we verschillende scholen geopend: een immersieschool (basisonderwijs) en twee middelbare scholen met verschillende organiserende machten (de gemeenten Molenbeek en Sint-Agatha-Berchem, de Franse Gemeenschap, de vereniging “École active” en de ULB). Zo kunnen we verder gaan dan de klassieke pijlers van het onderwijs en dat zal volgens mij nuttig zijn voor de toekomstige ontwikkeling van de scholen.

Ik wilde ook drie culturele centra in de gemeente uitbouwen: er was al het Huis van de Culturen, dat reeds jaren uitstekend werk levert. We hebben nu ook het kasteel Karreveld, waar naast bruiloften nog enkel culturele evenementen georganiseerd worden. En tot slot het gemeenschapscentrum Maritiem. Mijn doel was om de wijken te ontsluiten, zodat de bewoners van de nieuwe wijken ook naar het historische centrum of de Maritiemwijk gaan.”